Чернівецька обласна універсальна
наукова бібліотека
імені Михайла Івасюка

Вивчення стану забезпечення фондів публічних бібліотек області виданнями Т. Г. Шевченка, О. Ю. Кобилянської, О.- Ю. Федьковича

(соціологічне дослідження)

Чернівці
2014

Підготувала:

Осадчук Г. Г. , *головний методист науково-методичного відділу*

Редактори:

Макарейчук Т. В., *завідувач науково-методичного відділу*
Рудько І. В., *завідувач редакційно-видавничого відділу*

Комп'ютерний набір:

Сандуляк О. І., *редактор І категорії редакційно-видавничого відділу*
Ротлендер Е. А., *друкарка І категорії*

Дизайн обкладинки:

Безпальченко В. В., *провідний бібліотекар відділу інформаційних технологій та електронних ресурсів*

Відповідальна за випуск:

Довгань М. М., *тимчасово виконуюча обов'язки директора ЧОУНБ ім. М. Івасюка*

Вивчення стану забезпечення фондів публічних бібліотек області виданнями Т. Г. Шевченка, О. Ю. Кобилянської, О.-Ю. Федьковича : соціологічне дослідження / ЧОУНБ ім. М. Івасюка. – Чернівці, 2014. – 28 с.

Дане видання містить результати обласного соціологічного дослідження «Вивчення стану забезпечення фондів публічних бібліотек області виданнями Т. Г. Шевченка, О. Ю. Кобилянської, О.-Ю. Федьковича», що проводилось у квітні-липні 2014 року серед бібліотекарів публічних бібліотек Чернівецької області.

ВСТУП

Указом Президента України 2014 рік оголошено роком Тараса Григоровича Шевченка.

У цьому ж році громадськість Буковини відзначила 180-річчя від дня народження відомого українського письменника, громадського діяча Осипа-Юрія Федьковича.

У 2013 році на державному рівні пройшло вшанування 150-ої річниці від дня народження видатної української письменниці Ольги Юліанівни Кобилянської.

З метою створення належних умов для популяризації творчого спадку згаданих письменників виникла потреба у вивченні стану забезпечення фондів бібліотек області їхніми творами.

З квітня по липень 2014 року Чернівецька обласна універсальна наукова бібліотека ім. М. Івасюка проводила соціологічне дослідження «Вивчення стану забезпечення фондів публічних бібліотек області виданнями Т. Г. Шевченка, О. Ю. Кобилянської, О.-Ю. Федьковича».

Для участі в даному дослідженні науково-методичний відділ ЧОУНБ ім. М. Івасюка підготував методику проведення соціологічного дослідження та визначив його респондентів: централізовані бібліотечні системи всіх районів та міста Чернівці, бібліотеки Вижницького району і міста Новодністровськ.

В опитуванні прийняли участь фахівці відділів обслуговування, комплектування та обробки літератури ЦРБ області.

Матеріали узагальнено у вигляді таблиць та списків найбільш відомих творів даних авторів.

Крім того, на початку подається зразок анкети, яку отримали респонденти.

Таблиці та узагальнені матеріали подаються окремо по кожному названому письменнику.

Зразок анкети

Аналіз забезпечення бібліотек області творами Т. Шевченка, О. Кобилянської та Ю. Федьковича

до 1991 р. видання

Шевченко Т.	**Повне зібрання творів. Кількість комплектів**								**Зібрання творів**					**Вибрані твори**					
	12-тит.	10-тит.	6-тит.	3-хт.	Всього компл.	За мовами			Кількість назв	Кількість прим.	За мовами			Кількість назв	Кількість прим.	За мовами			
						укр.	рос.	ін. (конкр.)			укр.	рос.	ін. (конкр.)			укр.	рос.	ін. (конкр.)	
	Окремі твори																		
	Перелік назв					Кількість примірників			За мовами										
									укр.			рос.		ін. (конкр.)					
	1991-2004 рр.																		
	Багатотомні видання								Окремі твори										
	Кількість назв		Кількість прим.		За мовами				Перелік назв		Кількість прим.		За мовами						
					укр.	рос.	ін. (конкр.)						укр.	рос.	ін. (конкр.)				

<table>
<tr><td></td><td colspan="5">У рамках державної «Програми розвитку і функціонування української мови на 2004-2010 рр.», програми «Українська книга» та наказу Міністерства культури «Щодо здійснення придбання українських книг для поповнення фондів публічних бібліотек»</td></tr>
<tr><td></td><td>Перелік назв</td><td colspan="4">Кількість прим.</td></tr>
<tr><td></td><td colspan="5">Інші джерела комплектування (подаровано, заміна втрачених книг тощо).</td></tr>
<tr><td></td><td rowspan="2">Перелік назв</td><td rowspan="2">Кількість прим.</td><td colspan="3">За мовами</td></tr>
<tr><td></td><td>укр.</td><td>рос.</td><td>ін.</td></tr>
<tr><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></tr>
</table>

Кобилянська О.

Твори, вибрані твори у 5-ти, 3-х, 2-х томах					Окремі твори до 1991 р. видання				
Кількість комплектів	Кількість прим.	За мовами			Перелік назв	Кількість прим.	За мовами		
		укр.	рос.	ін. (конкр.)			укр.	рос.	ін. (конкр.)

Окремі твори. 1991-2004 рр. видання

Перелік назв	Кількість прим.	За мовами		
		укр.	рос.	ін. (конкр..)

Окремі видання творів 2004-2008 рр.

Перелік назв	Кількість прим.	За мовами		
		укр.	рос.	ін. (конкр.)

У рамках «Комплексних програм розвитку інформаційної та видавничої галузі Чернівецької області на 2005-2010 та 2011-2015 рр.»

Перелік назв	Кількість прим.	За мовами		
		укр.	рос.	ін. (конкр.)

Інші джерела комплектування (подаровано, придбано, заміна втрачених книг тощо).

Перелік назв	Кількість прим.	За мовами		
		укр.	рос.	ін. (конкр.)

Федькович Ю.

Видання до 1991 року

Твори, вибрані твори					Окремі видання				
У 2-х т.		Твори. Вибрані твори			Перелік видань	Кількість прим.	За мовами		
Т. 1	Т. 2.	Кількість прим.		Всього			укр.	рос.	ін.

1991-2004 рр.

Твори, вибрані твори					Окремі видання				
Кількість назв	Кількість прим.	В т. ч. за мовами			Перелік видань	Кількість прим.	За мовами		
		укр.	рос.	ін. (конкр.)			укр.	рос.	ін.

У рамках «Комплексних Програм розвитку інформаційної та видавничої галузі Чернівецької області на 2005-2010 і 2011-2015 рр. для поповнення бібліотечних фондів» (ОДА)

Твори						
Том 1-й		Кількість прим.	Том 2	Кількість прим.	Том 3	Кількість прим.
Ч. 1	Ч. 2					

Інші джерела комплектування (придбано, подаровано, заміна втрачених книг тощо)

Перелік назв	Кількість прим.	За мовами		
		укр.	рос.	ін. (конкр.)

Дані про наявність творів Т. Шевченка у фондах бібліотек області.

Твори видані до 1991 р.

Таблиця № 1 **Таблиця № 2**

	Повне зібрання творів (кількість комплектів)					За мовами			Зібрання творів		За мовами			Вибрані твори		За мовами		
Райони	12 т.	10 т.	5-6 т.	3 т.	Всього комплектів	укр.	рос.	ін. (конкр.)	К-ть назв	К-ть прим.	укр.	рос.	ін. (конкр.)	К-ть назв	К-ть прим.	укр.	рос.	ін. (конкр.)
Вижницький	15		21	17	53	52	1		15	64	62	2		25	42	37	5	
Герцаївський	5		1	6	12	2			10	20	17	3		6	10	9	1	
Глибоцький			5	1	6	6								3	12	9	3	
Заставнівський		4	11	15	30	30			49	56	47	9		103	153	115	38	
Кельменецький			38		39	39												
Кіцманський			2/5	3	10	10								3	18	6	12	
Новоселицький			16	8	24	16	8							9	30	20	7	3
Путильський		2	2/9	2	15	14	1							1	13	13		
Сокирянський			5		1	1								1	3	3		
Сторожинецький	2	7	3	26	38	30	8		2	8		7	1	1	14	13	1	
Хотинський		1		1	12	12								8	9	8	1	
м. Чернівці	3	23	5	3	34	31	3		12	12	11	1		13	26	26		

м. Новодністровськ									5	10	10			4	6	4	2	
Всього	25	37	124	82	274	253	21		93	170	147	22	1	177	336	263	70	3

Окремі твори
(перелік назв, кількість примірників, за мовами)

Таблиця № 3

Райони	Зоре моя вечірняя. Думи мої, думи мої	За сонцем хмаро-нька пливе	Кобзар. Кобзарь	Малий Кобзар	Мені тринадцятий минало	Назар Стодоля. Гайдамаки	Повісті. Балади	Повести. Стихотворения	Поеми. Мала книжка	Поеми та повісті	Садок вишневий коло хати	Тече вода з-під явора	Тополя. Наймичка	Три літа. Єретик	Художник. Музикант	Всь
Вижницький	60	20	160	65	62	9	7	30 р.	40	18	15	12	12	17	15	54
Герцаївський	2/ 1 р.		9/ 2 м.	2	1			33	2	1						5
Глибоцький			83	17	9	42	35		7						15	20
Заставнівський	6	6	113/ 27 р.	22	13	3/7	13	50/16	11		3	1	1	33	12/5	31
Кельменецький			90/ 17 р.	28	18	5/1		5	6	2		1		12	8	17
Кіцманський	4/3	41	168	40	59	5/10		7	38	1	5			115	4	50
Новоселицький	48/ 28 р.	10	136/ 30 р.	19	54		46		25/16	12	24	38		38	13	47
Путильський			51/2 р.	27		1		9	21	6				26	3	14
Сокирянський	51/ 19 р.	27	122	29	43			35		17	21	3			3	35
Сторожинецький			224/ 4 р.	68		2	11	47	46			3	3	25	13	44
Хотинський	1		233/ 1 р.	85/ 1 р.				28	35/1					35/2	6	42
м. Чернівці	4		114/ 3 р./ 1 м.	39	19	8/12	73/15		41/39				13	21/1	3/1/ 1 р.	40
м. Новодністровськ			6													6
Всього прим.	180	104	1511	441	278	105	200	244/16	272/ 56	57	68	58	16/13	322/3	95/6	404
За мовами																
Укр.	132	104	1424	140	278	105	200		328	57	68	58	29	325	100	364
Рос.	48		84	1				260							1	39
Молд.			3													3

Таблиця № 4

Таблиця № 5

	1991-2004 рр. видання									
	Багатотомні видання					Окремі твори				
Райони	К-ть компл.	К-ть прим.	За мовами			К-ть назв	К-ть прим.	За мовами		
			укр.	рос.	ін. (конкр.)			укр.	рос.	ін. (конкр.)
Вижницький	24	327	327			9	157	147	10	
Герцаївський	2	60	60			7	84	70	14	
Глибоцький	15	29	29			7	143	143		
Заставнівський	26	104	104			7	99	92	7	
Кельменецький	15	117	117			5	130	129	1	
Кіцманський	2	50	50			6	129	129		
Новоселицький	8	77	77			6	119	118	1	
Путильський	12	50	50			4	61	61		
Сокирянський	6	98	98			6	107	106	1	
Сторожинецький	22	158	158			11	236	215	21	
Хотинський	2	20	20			4	155	155		
м. Чернівці	1	1	1			6	71	71		
м. Новодністровськ	9	12	12			2	2	2		
Всього	144	1103	1103			80	1493	1441	52	

Додаток до таблиці № 5

Райони	Буквар південно-руський	Кобзар	Єретик. Катерина	Три літа	Мені тринадцятий минало	Вибране	Повісті	Повести	Вибрані твори. Вибране	Поеми. Вірші	Сотник. Садок вишневий коло хати	Малий Кобзар. Більша книжка	Думи мої, думи мої	Кількість назв	Всього
Вижницький	26	4	2	23	7	14		8	2	11	7	6	9	9	157
Герцаївський	18	19	3	9	9		2	14	3		4		3	10	84
Глибоцький	26	12	7	58						39	1			7	143
Заставнівський	21	53	2					7	12		1	3		7	99
Кельменецький	25	75		28				1				1		5	130
Кіцманський	34	70		15	10		1		3					6	129
Новоселицький	27	86	2		1	1	2							6	119
Путильський	20	38	2			1								4	61
Сокирянський	23	60		9	13		1	1						6	107
Сторожинецький	25	104		22	10		2	21	31	2	1	7	11	11	236
Хотинський	25	122			1	7								4	155
м. Чернівці	25	37	1	3	4						1			6	71
м. Новодністровськ	1										1			2	2
Всього прим.	296	718	19	167	55	23	8	52	51	52	16	17	23	83	1493
За мовами															
Укр.	296	718	19	167	55	23	8		51	52	16	17	23	83	1441
Рос.				1				52							52

У рамках державної «Програми розвитку і функціонування української мови на 2004-2010 рр.», програми «Українська книга» та наказу Міністерства культури «Щодо здійснення придбання україномовних книг для поповнення фондів публічних бібліотек» бібліотеки отримали наступні твори Тараса Шевченка:

Таблиця № 6

Повне зібрання творів									
	Твори в 12-ти т.								
Райони	**Т.1**	**Т.2**	**Т.3**	**Т.4**	**Т.5**	**Т.6**	**Т.7**	**Т.8**	**Т.9**
Вижницький	10	10	10	10	10	10	10	2	2
Герцаївський	10	10	10	10	10	10	10	1	1
Глибоцький	10	10	10	10	10	10	10	2	2
Заставнівський	10	10	10	10	10	10	10	2	2
Кельменецький	10	10	10	10	10	10	10	1	1
Кіцманський	10	10	10	10	10	10	10	2	2
Новоселицький	10	10	10	10	10	10	10	2	2
Путильський	10	10	10	10	10	10	10	1	1
Сокирянський	10	10	10	10	10	10	10	1	1
Сторожинецький	10	10	10	10	10	10	10	3	3
Хотинський	10	10	10	10	10	10	10	3	3
м. Чернівці								2	2
м. Новодністровськ	1	1	1	1	1	1	1	1	1

Таблиця № 7

Окремі твори						
Усі твори в одному томі	**Кобзар. Поезія**	**Дитячий Кобзар**	**Думи мої, думи мої…**	**Я так її, я так її люблю…**	**Пісенна Шевченкіана**	**Всього**
3	1	1	1	1	15	25
3	3	5	1	1	12	27
1	3		1	1	14	23
	1	1	1	1	15	22
8	3	11	2	1	15	42
4	8	6	6	1	16	44
4	2	5	6	2	15	37
4	1	5	1	1	14	28
3	1		4	1	14	25
4	3	8	1	1	16	36
4	2	5	1	1	16	32
1	2	5		1	13	24
1	1	1			1	5

Всього	121	121	121	121	121	121	121	23	23	40	31	53	25	13	176	370

Таблиця № 8

Інші джерела комплектування (подаровано, заміна втрачених книг тощо)									
	Кобзар	**Поеми та оповідання**	**Три літа. Малий Кобзар**	**Буквар. Художник. Єретик**	**Повість. Окремі твори з багатотомних видань**	**Вірші. Поеми. Думи мої, думи мої…**	**Заповіт. Пророк**	**Вибране. Мар'яна Черниця**	**Всього**
Райони									
Вижницький	5	1	1	1	1	1			10
Герцаївський	2			1	1	1			5
Глибоцький	1					1	1	1	4
Заставнівський	14	2	4	1		2	2	2	27
Кельменецький	21		3		1		1	1	27
Кіцманський	8		1		2	2		4	17
Новоселицький	2				2	1		2	7
Путильський									
Сокирянський								2	2
Сторожинецький									
Хотинський	9			2	10	6	3	7	37
м. Чернівці								6	6
м. Новодністровськ									
Всього	62	3	9	5	17	14	7	25	142
Укр.	62	3	9		6	14	7	25	131

Рос.					11				11
Ін.									

Велична постать Кобзаря, його багатогранна спадщина — наше загальнонаціональне надбання. Тарас Шевченко залишив по собі величезну спадщину. Як же забезпечені сучасні бібліотеки творами великого генія?

Статистичні показники про наявність багатотомних видань, вибраних творів Т. Шевченка, виданих до 1991 р., свідчать, що бібліотеки краще забезпечені 5-ти та 6-ти томними виданнями – 124 комплекти, 3-томними – 82 комплекти, 10-ти томними – 37 комплектів та 12-ти томними – 25 комплектів. Всього по області налічується 274 комплекти багатотомних видань.

Вибрані твори є в усіх бібліотеках ЦБС області – 177 назв, 336 прим., більшість з яких видані українською мовою - 263, російською - 70 і молдавською - 3. Тільки в 5-ти ЦБС наявні зібрання творів – 93 назви, 70 прим. (Див. табл.).

На 2-ге питання «Окремі твори Т. Г. Шевченка» отримано такі дані:

- у фондах бібліотек налічується більше 20 назв творів, в кількісному аспекті це становить 4062 прим., з них - 3729 видані українською мовою, 327 – російською, 6 – молдавською;
- «Кобзар» Т. Шевченка – 1528 прим., «Малий Кобзар» - 441 прим., «Поеми та повісті. Повісті. Повести» - 788 прим., «Мені тринадцятий минало…» - 278 прим., «Три літа». «Єретик» - 325 прим., «Зоре моя вечірняя…», «Думи мої, думи мої…» - 180 прим., «За сонцем хмаронька пливе…» - 104 прим.

Краще забезпечені окремими творами Т. Г. Шевченка книгозбірні Вижницького району – 542 прим., що в середньому становить 15 книг на кожну бібліотеку; Кіцманської ЦБС – 500 прим., 12 книг на книгозбірню, Новоселицької ЦБС – 479 прим., 13 книг на бібліотеку, Хотинської ЦБС – 426 прим., більше 11 книг, Сторожинецької – 442 прим., біля 10 книг на бібліотеку. Такий же показник (10 книг на книгозбірню) зафіксовано в середньому по сільських та міських бібліотеках області (4062 прим. – 400 бібліотек). Всі ці книги видані і надійшли до бібліотек до 1991 року.

На 3-е запитання «Які твори, видані у 1991-2004 рр., наявні в бібліотеках?» респонденти відповіли, що багатотомних видань в наявності 144 комплекти, що становить 1103 прим. і в основному це твори українською мовою.

Висновки дослідження даної таблиці говорять про те, що за цей період дещо зменшилось видання творів Т. Шевченка і надходження їх до книгозбірень (1493 проти 4062 прим.), зменшилась і кількість найменувань – 15 прим. до 20 виданих до 1991 року.

У ході дослідження з’ясувалося, що найчастіше перевидавали «Кобзар» Т. Г. Шевченка. За цей період до книгозбірень надійшло 718 прим., це біля 2-х книг на книгозбірню.

Інший твір, що раніше не надходив до бібліотек, – «Буквар південноруський»; по області його нараховується 296 прим., він є в усіх районах і м. Чернівці, але не у всіх бібліотеках.

Більш детальну характеристику про наявність окремих творів і їх кількість в бібліотеках дає таблиця № 5 (додаток).

Поповнились бібліотеки області виданнями за рахунок державної «Програми розвитку і функціонування української мови на 2004-2010 рр.», також програми «Українська книга» та наказу Міністерства культури України «Щодо здійснення придбання українських книг для поповнення фондів публічних бібліотек».

Згідно таблиці № 6 всі райони отримали по 10 прим. кожного тому 12-томного видання (з 1-го по 7-й включно) та по 2 томи 8 і 9-го, що надійшли в цьому (2014 році) – 46 прим.

Перевидано і надіслано до бібліотек окремі твори: «Усі твори в одному томі» - 40 прим., «Кобзар. Поезія» - 27 прим., «Дитячий Кобзар» - 54 прим., «Думи мої, думи мої…» - 13 прим., «Я так її, я так її люблю…» - 16 прим., а також збірник пісень на твори Т. Г. Шевченка «Пісенна Шевченкіана» - 176 прим. (13-16 прим. на район та м. Чернівці).

Інші джерела комплектування (табл. № 7) дає відомості, що до бібліотек надійшло 142 прим. книг, з них – окремі твори Т. Шевченка «Кобзар» - 62 прим., «Вірші», «Поеми», «Повісті» - 31 прим. та інші.

На основі узагальнених даних можна зробити висновки:

- в книгозбірнях області налічується 539 комплектів багатотомних видань;
- кількість окремих творів різних років видання в бібліотеках області складає 5888 прим., в середньому це біля 15 книг на книгозбірню;
- більша частина книг надійшла до бібліотек до 1991 року (4062 прим.) та 1991-2004 рр. (1493 прим.);
- краще забезпечені книгозбірні такими виданнями:
- «Кобзар» - 1528 прим., що видані та надійшли до бібліотек до 1991 року, та 718 прим., які були отримані в період 1991-2004 рр. в середньому кожна книгозбірня налічує більше 5 прим. даного твору;
- «Малий Кобзар» - 457 прим., користувачі всіх бібліотек мають змогу його прочитати;
- «Три літа» - 325 прим., «Мені тринадцятий минало…» - 278 прим.
- більш повно укомплектовано окремими творами книгозбірні Хотинської, Сторожинецької, Чернівецької ЦБС (5-6 книг на бібліотеку);
- за рахунок державних програм до книгозбірень надійшло більше 800 прим. 12-ти томного видання Т. Г. Шевченка, але це лише 10 прим. на район, а 8-й і 9-й томи – лише по 2 прим. лише на центральну районну бібліотеку;
- з 5-ти назв перевиданих творів до бібліотек надійшло всього 150 прим. книг, це досить низька екземплярність, більшість бібліотек їх не отримала;
- на жаль, до ювілею Т. Г. Шевченка так і не завершено видання 12-ти томника його творів.

Кобилянська О.

Твори видані до 1991 р.

Таблиця № 1 **Таблиця № 2**

Твори, вибрані у 5-ти, 3-х, 2-х томах						Окремі твори до 1991 р. видання							
Райони	Комплектів	Примірників	За мовами укр./рос.	Твори	Вибрані твори. Всього	В неділю рано зілля копала	Земля	Людина. Земля	Оповідання	Повісті	Избранное	Новели	Всього
Вижницький	36	106	106	33	12/45	25	75	5	32	58	3	2	200
Герцаївський				1	4/5	1	8	2	1		2	1	15
Глибоцький	11	80	79/ 1 р.			10/ 1 р.	37		9				56
Заставнівський	27	87	87	21	/21	4	25/ 2 р.	4	31	8		7	79
Кельменецький	11	100	100	1	1/2	31	9	4	13	82		2	141
Кіцманський	6	74	74			3	60	3	14	29			109
Новоселицький	32	105	105			5/1 р.	68/26 м.	10	3	12		29/14 р.	127
Путильський	3	69	69	27	/27	22/1 р.	16	24	23	19			104
Сокирянський	6	77	77				57	1	35	25		12	125
Сторожинецький	28	118	118	11	2/13	1	55	13/1 р.	28	23	3	6	129
Хотинський	12	112	112			17/ 1 р.	67	1	9	25			119
м. Чернівці	24	133	129/4			33/11 р.	56/ 1 р.	5	25	15/1 р.		10	144
м. Новодністровськ	2	2	2				3						3
Всього	198	1063	1058/5	94	19/113	152	536	72	223	291	8	69	1351
Укр.	198	1063	1058	94	113	137	507	71	223	275		55	1278
Рос.			5			15	3	1		1	8	14	47

Молд.							26						26

Таблиця № 3 **Таблиця № 4**

Окремі видання творів 1991-2004 рр.						**Окремі видання творів 2004-2008 рр.**							
Райони	Апостол Черні	Людина. Царівна	Избранное	Земля	Повісті. Оповідання	Всього	Апостол Черні	В неділю рано зілля копала…	Огрівай сонце	Природа	Земля. Людина. Царівна	Вибрані твори. Оповідання	Всього
Вижницький	6	21				27	7	1	1	18	3		30
Герцаївський		10	1			11						13	13
Глибоцький	5			1	2	8					3		3
Заставнівський	4	13/1		6	4	28	2			4	5/3	12	26
Кельменецький	4	13		2		19					5		5
Кіцманський	5	11				16					8	16	24
Новоселицький	6	15				21		1		15	8/11		35
Путильський		16				16				12			12
Сокирянський		11/5				16	5						5
Сторожинецький	5	7				12	13	15	1	20	11	3	63
Хотинський	5	13				18		1			8/1		10
м. Чернівці	23	22			1	46					19		19
м. Новодністровськ	2					2						2	2
Всього	65	152/6	1	9	7	240	27	18	2	69	70/15	46	247
Укр.	65	158		9	7	239	27	18	2	69	85	46	247

Poc.			1			1							

Таблиця № 5

У рамках «Комплексних програми розвитку інформаційної та видавничої галузі Чернівецької області на 2005-2010 та 2011-2015 рр.» для поповнення бібліотечних фондів.					
	Зібрання творів у 10-ти т. Т. 1	Апостол Черні	Природа	Огрівай, сонце	Всього
Райони					
Вижницький	7	7	18	1	33
Герцаївський	5	5	9	1	20
Глибоцький	6	7	9	1	23
Заставнівський	8	8	16	1	33
Кельменецький	7	8	12	1	28
Кіцманський	8	8	15	1	32
Новоселицький	8	8	15	1	32
Путильський	6	7	12	1	26
Сокирянський	6	7	12	1	26
Сторожинецький	9	8	20	1	38
Хотинський	8	8	16	1	33
м. Чернівці	5	6	10	1	22
м. Новодністровськ	1	1	2		4
Всього	**84**	**88**	**166**	**12**	**350**

Таблиця № 6

Інші джерела комплектування (подаровано, придбано, заміна втрачених книг тощо).					
В неділю рано зілля копала	Земля. Людина. Земля	Оповідання. Огрівай, сонце	Людина. Царівна	Твори в 2-х т. Т.1, Т. 2. Твори	Всього
1	1	1			3
	2	1	1		4
	5	4	5	3	17
3	3	3	1	1	11
	1				1
15	3	4			22
7	22	9	10		48
	1	1		2	4
25	**39**	**23**	**17**	**6**	**110**

Ольга Кобилянська (1863-1942) - відома українська письменниця, громадська діячка, яка народилася і жила на Буковині.

Аналіз даних забезпечення книгозбірень творами О. Кобилянської показав (табл. № 1):

- зібрання творів у 5-ти, 3-х, 2-х томах, видані до 1991 р., наявні в усіх ЦБС області, але у різних кількостях. Всього 198 комплектів, що становить 1063 примірники. Більшість з них – україномовні;

- твори, вибрані твори – 113 прим. в 11 районах області (крім Хотинського та м. Чернівці);

- окремі твори, що наявні в усіх книгозбірнях районів та м. Чернівці налічують 1351 прим., з них - 1278 прим. українською мовою, 47 прим. – російською, 26 – молдавською. Зокрема, це повісті – 292 прим.. оповідання – 223 прим., повість «Земля» - 536 прим., «В неділю рано зілля копала…» - 152 прим. та інші (табл. № 2).

Про наявність окремих творів О. Кобилянської в книгозбірнях області, виданих 1991-2004 рр., дає відповідь таблиця № 3: «Людина» - 240 прим., «Людина. Царівна» - 158 прим., «Апостол Черні» - 65 прим., решта окремі твори в незначних кількостях.

Видання окремих творів 2004-2008 рр. налічують 247 прим. (табл. № 4): «Земля», «Людина. Царівна» - 85 прим., «Природа» - 69 прим., «Апостол Черні» - 27 прим.

Дещо сприяє поповненню фондів надходження книг, виданих за кошти обласної державної адміністрації в рамках «Комплексної Програми розвитку інформаційної та видавничої галузі Чернівецької області на 2005-2010 і 2011-2015 рр. для поповнення бібліотечних фондів».

З 2013 року почали надходити до бібліотек:

- зібрання творів у 10-ти томах: Т. 1-й в кількості 84 прим., 5-9 прим. на район (навіть не на всі центральні бібліотеки).

- окремі твори: «Природа» - 166 прим. (0,4 на бібліотеку);

- «Апостол Черні» - 88 прим. (0,2 на бібліотеку);

- «Огрівай, сонце» - 12 прим. (0,03 на бібліотеку).

Інші джерела комплектування (Табл. № 6) поповнили фонди книгозбірень на 110 прим. у Кельменецькому, Кіцманському, Сторожинецькому, Хотинському районах. Бібліотеки цих районів поповнились творами: «Земля», «В неділю рано зілля копала…», «Людина. Царівна» тощо.

Аналіз таблиць 3, 4, 5, 6 показав, як забезпечені книгозбірні області більш відомими творами О. Кобилянської: «Земля» - 669 прим., в середньому 1,7 книги на бібліотеку; «В неділю рано зілля копала…» - 195 прим., 0,5 книги на бібліотеку; «Природа» - 235 прим., 0,6 книги на бібліотеку.

Таким чином, соціологічне дослідження дозволяє зробити наступні висновки:

- книгозбірні області недостатньо забезпечені творами
О. Кобилянської.

- більшість книг, наявних у бібліотеках, видані і надійшли до книгозбірень до 1991 року (1351 прим.);

- основна частина творів, що є у бібліотеках, видані українською мовою (2827 з 3356 прим.).

- майже відсутні твори на мові національних меншин, в т. ч. румуномовні видання (за винятком твору «Природа», що виданий на 4-х мовах).

Федькович Ю.

Твори, видані до 1991 року

Таблиця № 1 **Таблиця № 2**

							Окремі видання						
Райони	**Твори у 2-х т.**		**Всього**	**Твори**	**Вибрані твори**	**Всього**	**На день добрий**	**Поетичні твори**	**Повісті та оповідання**	**Поезії 90-х р.**	**Бідолашко**	**Сафат Зінич**	**Всього**
	Т. 1	**Т. 2**											
Вижницький	58	52	110	8	47	55	15	46	1	6			68
Герцаївський					5	5	1					1	2
Глибоцький	20	20	40	1	1	2	2	12					14
Заставнівський	27	26	53	53	2	55	8	3	4				15
Кельменецький					74	74	2	22		1			25
Кіцманський	21	21	42				7	32			10		49
Новоселицький	26	26	52				6	22			30		58
Путильський	13	13	26					21		1			22
Сокирянський	30	30	60				1	28		2	45		76
Сторожинецький	44	45	89	87	49	136	10	19	4				33
Хотинський	43	43	86										
м. Чернівці	20	20	40										
м. Новодністровськ					2	2				1			1

Всього	302	296	598	149	180	329	52	205	9	11	85	1	363

Таблиця № 3

Таблиця № 4

Видання 1991-2004 рр.			**Окремі видання 1991-2004 рр.**				
Райони	**Твори. Вибрані твори**	**Кількість назв**	**Люба-згуба. Три як рідні брати**	**Бідолашко**	**Щоби знали руські діти**	**Твори. Т. 1. Поезія**	**Всього**
Вижницький	9	9	4	25			29
Герцаївський			3		12		15
Глибоцький	4	2	4		7		11
Заставнівський	4	4			2		2
Кельменецький	6	2					
Кіцманський	12	4			6		6
Новоселицький	38	2			8		8
Путильський					4		4
Сокирянський	8	2			3	5	8
Сторожинецький	151	13	4		6		10
Хотинський							
м. Чернівці							
м. Новодністровськ					1		1

Всього	232	38	15	25	49	5	94

У рамках «Комплексних Програм розвитку інформаційної та видавничої галузі Чернівецької області на 2005-2010 і 2011-2015 рр. для поповнення бібліотечних фондів» (ОДА) бібліотеки області поповнилися такими книгами:

Таблиця № 5

	Том 1-й		**Всього**	**Т. 2 Кількість примірників**	**Т. 3 Кількість примірників**	**Окремі твори**		
Райони	**Ч. 1**	**Ч. 2**				**Всього прим. 1, 2, 3 томів**	**Люба-згуба**	**Щоби знали руські діти**
Вижницький	9	30	39	30	30	99	4	
Герцаївський	5	20	25	20	20	65	3	
Глибоцький	5	32	37	32	32	101	4	
Заставнівський	9	32	41	32	32	105	4	
Кельменецький	5	28	33	28	26	87	4	
Кіцманський	8	32	40	32	32	104	4	
Новоселицький	8	32	40	32	32	104	4	
Путильський	5	25	30	22	25	77	5	
Сокирянський	5	25	30	25	25	80	4	
Сторожинецький	28	41	69	40	40	149	4	
Хотинський	12	25	37	28	25	90	4	
м. Чернівці	5	20	25	15	15	55	3	
м. Новодністровськ	1	1	2	2	2	6	1	
Всього	105	343	448	338	336	1122	48	

Таблиця № 6

Інші джерела комплектування (подаровано, заміна втрачених книг тощо)							
Райони	**Щоби знали руські діти**	**Твори в 2-х т. Т. 1-2**	**Люба-згуба**	**Поетичні твори**	**Вибрані твори**	**На день добрий**	**Всього**
Вижницький							
Герцаївський	1						1
Глибоцький							
Заставнівський		2	1	1			4
Кельменецький							
Кіцманський			4		8		12
Новоселицький							
Путильський			5	22			27
Сокирянський							
Сторожинецький	1	4			2	3	10
Хотинський					19		19
м. Чернівці							
м. Новодністровськ							
Всього	2	6	10	23	29	3	73

Юрій Федькович (1834-1888) – визначний український письменник, культурно-освітній діяч національного відродження українців Буковини.

«… Федькович вложив в свою поезію найкращу частину своєї душі, і така поезія не вмирає, не пропадає» (І. Франко).

Як же забезпечені бібліотеки області творами Буковинського Соловія, який за словами С. Смаль-Стоцького, «… своїми творами звеличив Буковину на всю Україну»?

З цією метою здійснено аналіз фондів книгозбірень області.

На основі даних таблиці № 1 можна зробити наступні висновки:

- твори у 2-х томах наявні у більшості бібліотек області: 1-й том – 302 прим., 2-й – 296, в середньому 0,5 книги на книгозбірню;

- твори, вибрані твори – налічують 329 прим., але в деяких районах вони відсутні (Кіцманському, Новоселицькому, Путильському, Сокирянському);

- окремі твори письменника є в більшості бібліотек області, але в незначній кількості, за винятком: «Поетичні твори» - 205 прим. (0,5 книг на бібліотеку), «Бідолашко» - 85 книг, «На день добрий» - 52 книги, всього – 362 прим. книг (0,9 книги на книгозбірню).

За даними таблиці № 3 у бібліотеках наявні:

- твори, вибрані твори – 232 прим., 38 назв;

- окремі видання: «Щоби знали руські діти» - 49 прим., «Бідолашко» - 25 прим., «Люба-згуба» - 15 прим.

Вивчення дало змогу зробити такі висновки:

- за 1991-2004 рр. майже не перевидавались твори Ю. Федьковича і не надходили до бібліотек, за винятком твору «Щоби знали руські діти». Цей твір є майже в усіх бібліотеках, але в незначній кількості.

Фонди публічних бібліотек області поповнювались завдяки обласним «Комплексним програмам розвитку інформаційної та видавничої галузі Чернівецької області на 2005-2010 і 2011-2015 рр. для поповнення бібліотечних фондів». Так у рамках програм до бібліотек надійшли:

- твори Ю. Федьковича. Т. 1. Ч 1 – 101 прим., Ч. 2 – 343 прим.; Т. 2-ий – 338 прим.; Т. 3-ій – 336 прим.

Ці видання отримали більшість книгозбірень області (табл. № 4).

Також було перевидано твір Ю. Федьковича «Люба-згуба», всього надійшло до бібліотек 48 книг, кожний район отримав 3-4 примірники даного видання.

Дослідження засвідчило, що твори Ю. Федьковича майже не перевидавались, а якщо і перевидавались, то дуже невеликим тиражем з обмеженою кількістю назв.

ВИСНОВКИ ТА РЕКОМЕНДАЦІЇ

Завдання даного соціологічного дослідження показати, як забезпечені книгозбірні області творами Т. Г. Шевченка, О. Кобилянської та Ю. Федьковича. Це надасть можливість працівникам відділів комплектування центральних районних бібліотек, відділів обслуговування побачити реальний стан укомплектованості книгозбірень, особливо сільських, необхідною літературою, визначити пріоритети читацьких запитів.

За результатами проведеного дослідження можна зробити наступні висновки:

- внаслідок недостатнього фінансування книжкові фонди бібліотек області не поповнюються літературою відповідно до запитів користувачів, сучасних вимог шкільної програми;
- бібліотеки області достатньо забезпечені творами Т. Г. Шевченка, проте більшість з них видані до 1991 (3648 прим.) та 1991-2004 рр. (1441 прим.);
- творами класиків української літератури О. Кобилянської та Ю. Федьковича бібліотеки забезпечені частково, і книги ці в основному видані до 1991 року;
- окремі твори згаданих авторів, що надійшли до книгозбірень в рамках державних програм малочисельні і кількість їх дуже незначна (0,9 книги на бібліотеку);
- недостатньо перевидавалися за останній період окремі твори Ю. Федьковича та О. Кобилянської (1-3 назви).

Для забезпечення публічних бібліотек області творами Т. Шевченка, О. Кобилянської та Ю. Федьковича **РЕКОМЕНДУЄМО:**

централізованим бібліотечним системам:

- співпрацювати з місцевою владою, спонсорами, які б допомогли додатково придбати твори згаданих письменників;
- шукати додаткові джерела для оновлення бібліотечних фондів творами О. Кобилянської, Ю. Федьковича згідно шкільних програм; для масового читача – для ознайомлення з літературним життям Буковини.

відділам комплектування і обробки ЦБС:

- скласти списки сільських філій, які незабезпечені художніми творами згаданих авторів;
- розробити графіки організації тематичних виставок з єдиного фонду ЦБС, які б висвітлювали творчий спадок даних письменників;-

органам виконавчої влади:

- забезпечити достатнє державне фінансування на комплектування книжкового фонду ЦБС;
- при формуванні переліку творів, які включаються до державних програм, координувати їх з освітніми програмами, збільшити тиражі програмних творів української літератури, при розподілі враховувати кількість публічних бібліотек ЦБС області.

ЗМІСТ

Вступ ……3

Обласне соціологічне дослідження «Вивчення стану забезпечення фондів публічних бібліотек області виданнями Т. Шевченка, О. Кобилянської, Ю. Федьковича ……4

Висновки та рекомендації ……25

ВІДДРУКОВАНО НА ОБЛАДНАННІ
Чернівецької обласної універсальної наукової бібліотеки ім. М. Івасюка
58000, м. Чернівці, вул. О. Кобилянської, 47; тел.: 52-62-05.
Наклад 20.
2014 р.